

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

Mūkusalas iela 41, Rīga, LV - 1004, tālr. 67358065, fakss 67358060, e-pasts info@jaunatne.gov.lv, www.jaunatne.gov.lv

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras Konsultatīvās padomes sēdes protokols

27.12.2021. Rīkojums Nr. 1-4/178

Rīgā

2022.gada 07.septembrī

Sēdes norise: 2022. gada 07. septembrī plkst.13:00

Sēdes norises vieta: klātie, Mūkusalas iela 41, Rīga, 1.stāva zāle

Sēdi vada: Konsultatīvās padomes priekšsēdētāja Maija Kolberga – Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras (turpmāk tekstā – JSPA) Projektu vadības un uzraudzības daļas vadītāja, direktora p.i.

Sēdē piedalās Konsultatīvās padomes locekļi:

1. Randa Ķeņģe, Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāve – Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta direktora vietniece jaunatnes jomā;
2. Staņislavs Babins, JSPA Mācību vadītāju kopas pārstāvis;
3. Daina Roze, Valmieras novada pašvaldības pārstāve;
4. Linda Kalniņa-Roderte, Eiropas informācijas tīkla jauniešiem “Eurodesk” Latvijas tīkla pārstāve;
5. Ginta Kožokaru, Saldus novada pašvaldības pārstāve;
6. Anžeļika Marija Zuba (tiešsaiste), Biedrības “3DFriends” pārstāve;
7. Benita Ozola, Biedrības “Klubs “Māja”” pārstāve;
8. Jāzeps Krukovskis (tiešsaiste), Jauniešu tīkla “EuroPeers” Latvijas grupas pārstāvis;
9. Katrīna Leitāne (tiešsaiste), pieaicinātais patstāvīgais eksperts bez balss tiesībām.

Sēdē piedalās uzaicinātie pārstāvji:

1. Nils Mosejonoks, JSPA Starptautiskās sadarbības un atbalsta daļas vadītājs;
2. Katrīna Vītola, JSPA Starptautiskās sadarbības un atbalsta daļas projektu koordinatore;
3. Agnese Čikule, JSPA Starptautiskās sadarbības un atbalsta daļas projektu koordinatore;

4. Kristīna Kļimoviča, JSPA Starptautiskās sadarbības un atbalsta daļas projektu koordinatore.

Sēdē nepiedalās:

Andris Kāposts, Biedrības "Attīstības platforma YOU+" pārstāvis.

Sēdi protokolē:

Kristīna Kļimoviča, JSPA Starptautiskās sadarbības un atbalsta daļas projektu koordinatore.

Darba kārtība:

1. JSPA iekļaušanas stratēģija.
2. Europeers stratēģija un DiscoverEU aktualitātes.
3. Digitālā jaunatnes darba kartēšanas ziņojums, metodiskā materiāla izstrāde un jaunais SNM projekts pašvaldībām.
4. Eiropas Komisijas 2023.gada darba programmā plānotie indikatori un aktivitātes.
5. Citi jautājumi, komentāri, ierosinājumi. Vienošanās par nākamo sēdes laiku.

M.Kolberga atklāj sēdi un aicina padomes locekļus iepazīstināt ar sevi. Visi piekrīt priekšlikumam.

N.Mosejonoks informē par sēdes darba kārtībā izskatāmajiem jautājumiem.

1. JSPA iekļaušanas stratēģija

K.Vītola pastāsta par stratēģijas mērķiem un uzdevumiem un informē, ka stratēģija vēl nav līdz galam izstrādāta, bet pašam dokumentam atlikušas vien precizējamas nianšes. Informē, ka, veicot situācijas raksturojumu, stratēģijas ietvaros bija paredzēts arī kartēšanas ziņojums, kura ietvaros pētnieki secināja, ka iekļaujošais darbs nav vienlīdz spēcīgi attīstīts visās jauniešu mērķa grupās. Mērķtiecīgu jaunatnes darbu ar jauniešiem ar ierobežotām iespējām Latvijā veic vien 10 organizācijas. Ziņojuma rezultātā secināts, ka nepieciešamās vajadzības ir:

- lielāka informētība un izpratne,
- zināšanas un atbalsts,
- finansējums un monitorings.

Tālākajam rīcības plānam ir definēti 3 galvenie rīcības virzieni, kas izriet no nepieciešamajām vajadzībām.

N.Mosejonoks papildina, ka jaunatnes jomā ir 40 organizācijas, kas ir domājušas par to, kā iekļaut jauniešus ar ierobežotām iespējām, bet ilgtermiņā to dara vien 10 organizācijas. Ar

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU

kartēšanas ziņojuma palīdzību ir saprasts, ka ir ļoti ierobežots organizāciju skaits, ko iesaistīt šajā tematikā, līdz ar to ir jādodomā, kā meklēt finansējumu un mērķtiecīgi attīstīt jaunu organizāciju rašanos. Dati, kas ir pieejami saistībā ar etnisko minoritāšu iekļaušanu, ir ļoti maz un diezgan novecojuši.

R.Keņģe atzīmē, ka vēlas iepazīties ar ziņojumu un jautā par to, kas īsti ir jaunatnes darbiniekiem nepieciešamais atbalsts ikdienas darbā.

K.Vītola atbild, ka pētnieki norādījuši mentoringu un supervīzijas. Sniegt drošības sajūtu, ka atbalsts tiks sniegts, ja tas būtu nepieciešams.

M.Kolberga komentē, ka iekļaušanas stereotips grupai “jaunieši ar ierobežotām iespējām” ir “jaunieši ar invaliditāti”, bet ir jādodomā plašākā mērogā, jāņem vērā arī ģeogrāfiskie šķēršļi, sociālekonomiskie faktori, u.c.

G.Kožokaru papildina, ka šī nav pirmā prioritāte, ar ko strādā pašvaldība, bet šādu jauniešu pēc statistikas ir diezgan daudz, līdz ar to būtu vērts meklēt sadarbības iespējas ar dažādām NVO, vecāku biedrībām, u.t.t.

N.Mosejonoks papildina, ka pat organizācijas, kas strādā DiscoverEU kontekstā, cenšas distancēties no pilnīgas izpratnes par jēdzienu “jaunieši ar ierobežotām iespējām”.

A.Čikule papildina, ka šajā jomā strādājošajām organizācijām ir diezgan šaurs skatījums uz šo mērķa grupu.

S.Babins uzsver, ka jaunieši ar ierobežotām iespējām bieži vien sevi par tādiem neuzskata, kad citi tomēr cenšas viņiem pielāgoties. Šiem cilvēkiem nav izpratnes vienam par otru un ir jāveido ciešāka sadarbība.

J.Krukovskis papildina, ka organizācijām pietrūkst finansējuma un kapacitātes, piemēram, ekspertu piesaistei, bet tas ir ļoti vērtīgi, lai celtu jauniešu pašapziņu un iekļaušanos. Atbalsts ir ļoti nepieciešams arī pašiem jauniešiem.

N.Mosejonoks atbild, ka arī JSPA dažreiz iespējams ne līdz galam izprot, ar kurām grupām vēlas strādāt vairāk, bet ar kurām mazāk – vai ir nepieciešama grupu prioritizēšana un - pēc kādiem kritērijiem to veikt.

K.Vītola papildina, ka visās turpmākajās JSPA organizētajās mācībās un darbnīcās tiks skaidrots par to, kas tad īsti ir jaunieši ar ierobežotām iespējām.

M.Kolberga akcentē, ka ir samazinājies projektu iesniedzēju skaits, kas iesniedz projektus saistībā ar jauniešiem ar ierobežotām iespējām, tas ir samazinājies no 30% uz 11%.

R.Keņģe komentē, ka ir jāizsver un jāizlemj, ar kurām tieši grupām strādāt, jo arī citas valsts iestādes strādā ar šiem jauniešiem.

B.Ozola komentē, ka paši jaunieši bieži vien nesaprot, kas ir viņu ierobežotās iespējas, un viņi nevēlas piedalīties aktivitātēs un pasākumos, jo nevēlas saņemt īpašu attieksmi un atklāt savu stāvokli/situāciju.

M.Kolberga piekrīt. Ne visiem ir iespēja noteikt, kad tad īsti sākas “ierobežotā iespēja”, jo ne vienmēr tas ir tik vienkārši, kā uzrādīt invaliditātes apliecību.

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU

S.Babins papildina, ka ir ļoti svarīga sadarbība starp organizācijām, daloties ar saviem resursiem un iespējām. Varbūt JSPA jābūt kā platformai starp dažādām organizācijām, kas nodrošina informētību par to, kas notiek nozarē un, kādas ir katras organizācijas potenciālās iespējas palīdzēt vai dalīties ar resursiem ar citiem.

2. Europeers stratēģija un DiscoverEU aktualitātes

A.Čikule pastāsta par Europeers tīkla stratēģiju un izaicinājumiem tās izstrādē, kā arī par aktīvo jauniešu grupu, kas bija stratēģijas izstrādes kodols. Stratēģijas ietvaros:

- Formulētā misija – fokusēties uz jauniešiem lauku reģionos, izglītot jauniešus, u.c.
- Formulētā vīzija – aktīvi, pašpārliecināti un laimīgi jaunieši, kas vēlas un māk izmantot savas iespējas.
- Formulētās vērtības – Europeers Latvia iedvesmo jauniešus, dara lietas iesaistoši un piesaistoši.
- Tīkla galvenais mērķis – vēstnešu pieredzes pēcpusdienas, reprezentācija starptautiskos pasākumos, kā arī papildaktivitātes, kur jaunieši piedalās kā brīvprātīgie.
- Tīkla nākotne - nodrošināt apmācības par ES vērtībām, identitātēm, prioritātēm, u.t.t., lai vēstneši veiksmīgi spētu doties skolās un nodot ziņojumu, kā arī izveidot informatīvus materiālus skolu jauniešiem saprotamā valodā.

A.Čikule papildina, ka ir jāstrādā pie tīkla redzamības un vizuālās identitātes.

A.Čikule pastāsta par DiscoverEU aktualitātēm, izskaidro, kas ir “*pre-departure meeting*” un “*meet-up*”, kā arī padalās ar jauniešu pozitīvajām atsauksmēm par abiem šiem Rīgā notikušajiem pasākumiem/iespējām, kā arī atzīmē, ka ir izveidojusies ļoti veiksmīga sadarbība visu trīs Baltijas valstu nacionālo aģentūru starpā. **A.Čikule** turpina stāstījumu par DiscoverEU bukletu, kas ir pieejams gan digitālā, gan drukātā formātā, kā arī par nākotnes aktivitātēm un soc.tīklos izveidotajām grupām papildus atbalsta sniegšanai un pieredzes apmaiņai.

N.Mosejonoks komentē, ka, domājot par turpmākajiem gadiem, ir jādomā, kā pēc iespējas vairāk piesaistīt un uzrunāt jauniešus dalībai “*pre-departure meeting*”. JSPA plāno arī iztulkot 2023.gadā DiscoverEU dienasgrāmatu.

A.Čikule papildina, ka taps salīdzinājuma materiāls starp DiscoverEU un DiscoverEU Inclusion.

M.Kolberga uzsver, ka DiscoverEU Inclusion ir ļoti lielas izredzes tikt atlasītam dalībai.

J.Krukovskis jautā, vai būs pieejama informācija arī krievu valodā, jo ir diezgan sarežģīti atrast un uzrunāt cittautiešu jauniešus, kā arī ir nepieciešams uzrunāt arī viņu vecākus.

M.Kolberga atbild, ka projektam var pieteikties organizācija, nevis vecāki, līdz ar to organizācija var veikt detalizētāku darbu ar vecākiem – informēšanu u.c. JSPA kā valsts iestāde nedrīkst veidot materiālus krievu valodā.

R.Ķenge papildina, ka pielāgot materiālu cittautiešiem, tas ir katras organizācijas darbs.

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU

L.Kalniņa-Roderte akcentē, ka krievu valoda nav viena no ES valodām, kā arī dalās ar pieredzi, ka tiek organizētas tikšanās ar vecākiem, uz kurām tiek pieaicināti brīvprātīgie, kas ir spējīgi pārtulkot informāciju.

3. Digitālā jaunatnes darba kartēšanas ziņojums, metodiskā materiāla izstrāde un jaunais SNM projekts pašvaldībām.

K.Kļimoviča īstumā pastāsta par digitālā jaunatnes darba starptautisko partnerību, kurā JSPA ir iesaistījusies un tās ietvaros 2022.gadā veicamo uzdevumu – kartēšanas ziņojuma izstrādi, kas vēlāk tiks izmantots starptautiskā pētījumā “*RAY DIGI*”. Pastāsta, ka ziņojuma izstrādei tika anketētas 29 Latvijas organizācijas, bet padziļinātas intervijas tika veiktas ar 9 organizācijām. Būtiskākie ziņojuma secinājumi ir tādi, ka:

- priekšroka, veidojot aktivitātes, tiek dota hibrīdmodelim,
- pandēmijas laikā popularitāti guva tiešsaistes tikšanās rīki,
- pieprasījums pēc digitālā jaunatnes darba atšķiras pilsētās un lauku reģionos,
- labākie veiksmes stāsti ir tie, kur jaunieši paši piedalās lēmumu pieņemšanā un satura veidošanā.

Kā arī no secinājumiem izriet sekojoši būtiskākie izaicinājumi:

- arī digitālajā jaunatnes darbā pastāv jēdziens “jaunieši ar ierobežotām iespējām”, jo ne visiem ir pieejami viedtālruni, datori vai mobilā interneta pieslēgums, arī mobilo datu pārklājums nav pietiekami augstā kvalitātē lauku reģionos,
- jauniešu centros ir ierobežoti pieejamie resursi un ir nepieciešamība pēc lielāka finansējuma no pašvaldības puses,
- jaunatnes darbinieku digitālo prasmju līmenis nav pietiekami augsts, kā arī mainīgās vides dēļ ir grūti izsekot visām aktualitātēm digitālajā jomā, līdz ar to arī ir apgrūtināta jauniešu uzmanības piesaiste un noturēšana,
- digitālais jaunatnes darbs prasa lielu laika ieguldījumu un daudzām organizācijām/jauniešu centriem, lai to īstenotu ir nepieciešams papildus darba spēks.

K.Kļimoviča turpina, ka kartēšanas ziņojuma rezultāti tiks izmantoti metodiskā materiāla par digitālo jaunatnes darbu izstrādē, un savukārt šis materiāls tiks izmantots arī, īstenojot ANM digitālo projektu pašvaldībām, kas paredz gan apmācības, gan projektu iesniegšanu, gan mentora atbalstu idejas sagatavošanā un īstenošanā.

N.Mosejonoks papildina, ka pārsteigumu raisīja pieprasījums pēc hibrīdmodeļa, veidojot aktivitātes jauniešiem, lai gan arī Eiropas Komisija to ir izcēlusi kā veiksmīgu risinājumu. Savukārt par metodisko materiālu N.Mosejonoks piebilst, ka Latvijā tas līdz šim būs kaut kas jauns un vēl unikāls.

L.Kalniņa-Roderte vai metodiskajā materiālā tiks iekļauti arī starptautiski piemēri.

N.Mosejonoks atbild, ka tiek plānota starptautiska tikšanās, kuras ietvaros katra valsts dalīsies ar sava kartēšanas ziņojuma rezultātiem.

G.Kožokaru jautā, kam tieši ir jābūt iekļautam katrā jauniešu mājā, lai būtu iespējams īstenot digitālo jaunatnes darbu.

N.Mosejonoks atzīmē, ka šis ir labs jautājums, kura atbildi būtu vērtīgi iekļaut metodiskajā materiālā.

M.Kolberga akcentē, ka jaunieši jāspēj sasniegt arī ārpus jauniešu centra telpām, līdz ar to ir svarīgs ne tikai internets un dators jauniešu centrā, bet arī paša jaunieša piekļuve internetam un viedtālrunim.

D.Roze piekrīt.

N.Mosejonoks uzsver, ka ANM projekta ietvaros, protams, tiks veltīta daļa finansējuma tehnikas iegādei, bet pamatā tas ir projekts jaunu digitālo zināšanu un prasmju apguvei, ko pielietot darbā ar jauniešiem. Pastāsta par plānotajām starptautiskajām mācībām, kas tiks īstenotas mentālās veselības un digitālā jaunatnes darba ietvaros.

4. Eiropas Komisijas 2023.gada darba programmā plānotie indikatori un aktivitātes.

M.Kolberga pastāsta par darba programmas indikatoriem – gan sasniegtajiem, gan noteiktajiem uz 2023.gadu.

D.Roze papildina, ka sistēmā, iesniedzot projektu pieteikumus, ir kļūda un jauniešiem ar ierobežotām iespējām viss ir jāpilda manuāli. Arī, rakstot citu projektu pieteikumus, sistēma strādā ļoti slikti.

S.Babins piekrīt.

M.Kolberga turpina, ka ir svarīgi “atklāt” jaunas organizācijas, kuras uzrunāt, projektu iesniegšanai, iespējams iegūt arī jauniešu kontaktus caur skolām.

D.Roze jautā, kā ir ar jauniešu neformālajām grupām projektu iesniegšanā.

M.Kolberga atbild, ka tās projektus neiesniedz, jo ir jābūt organizācijai, kas ir tiesīga projektu iesniegt formāli.

G.Kožokaru akcentē, ka Saldus novadā ir ļoti spēcīgas sporta organizācijas, taču diemžēl tās nevar iesniegt projektus JSPA.

N.Mosejonoks pastāsta par 2023.gadā plānotajām aktivitātēm katrā no stratēģiskajām partnerībām:

- Europe Goes Local – atbalsts pašvaldībām:
 - atbalsta sniegšana 8-10 pašvaldībām,
 - fokuss uz reģioniem un atbalstu lauku jauniešiem.

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

- Strategic Partnership on Inclusion:
 - starptautiskas mācības par NEET jauniešiem sadarbībā ar Zviedriju,
 - Engage&Incluse metodiskā materiāla tulkojums,
 - mācības par iekļaušanu NA, mācību vadītājiem un ekspertiem.
- New Power in Youth:
 - moduļu mācības par ES programmu un līdzdalības iespējām arodskolu un mazākumtautību skolu pašpārvaldēm,
 - starptautisks forums par līdzdalību skolās.
- Education&Training:
 - sadarbība ar universitātēm,
 - Youthpass tulkojums latviešu valodā,
 - kompetenču sadaļas aizpildīšana lielākam skaitam dalībnieku.
- Europeers – jauniešu vēstnešu tīkls:
 - Annual Network Meeting Latvijā,
 - tīkla stiprināšana,
 - sadarbība starp Europeers un Eurodesk tīkliem.
- Mental Health&Wellbeing:
 - starptautiskas mācības par digitālo detoksu sadarbībā ar digitālo partnerību,
 - metodiskā materiāla izdošana,
 - mācības par darbu ar jaunatni preventīvo lomu mentālās veselības stiprināšanā.
- Digital Youth Work:
 - moduļu mācības,
 - vebināri,
 - metodiskā materiāla izplatīšana.
- Volunteer:
 - Atbalsta aktivitātes pašvaldībām brīvprātīgā darba attīstības sekmēšanu vietējās kopienās.

M.Kolberga jautā viedokli padomes locekļiem par ES programmu atklāšanas pasākuma formātu – vai labāk būtu to īstenot tiešsaistes vai klātienēs formātā.

G.Kožokaru ierosina hibrīdformātu, jo tas var būt piemērots jebkuram.

N.Mosejonoks informē, ka 05.10.2022.norisināsies konference “Nākamais solis darbā ar jaunatni”, kuras galvenā tēma būs atbalsts jauniešiem lauku reģionos.

D.Roze atzīmē, ka JSPA publiskotais aktivitāšu kalendārs pa ceturkšņiem ir ļoti vērtīgs.

5. Citi jautājumi, komentāri, ierosinājumi. Vienošanās par nākamo sēdes laiku.

D.Roze jautā par OLS platformu un tās piedāvātajiem kursiem.

M.Kolberga atbild, ka latviešu valoda nav prioritārā, kas tiek attīstīta šajā platformā. Aktuālais uzstādījums ir, ka jaunietim ir jāmacās darba valoda, nevis projekta valsts valoda.

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

S.Babins jautā, vai JSPA ir bijušas diskusijas saistībā ar obligāto militāro dienestu jauniešiem un, vai tas var tikt pielīdzināts brīvprātīgajam darbam.

M.Kolberga un **N.Mosejonoks** atbild, ka šāda informācija nav zināma. **M.Kolberga** apņemas nodot informāciju **R. Ķengei**, kas jau ir aizgājusi prom no sanāksmes.

K.Leitāne jautā, vai Universitāšu mācību programmas izstrādes procesā ir plānotas arī konsultācijas ar Konsultatīvo padomi un LJPA.

N.Mosejonoks atbild, ka pagaidām tas netiek plānots.

N.Mosejonoks piedāvā nākamās sēdes iespējamus datumus 11.01.vai 18.01.2023. un norāda, ka **K.Ķīmoviča** veiks padomes locekļu aptauju par nākamās sēdes datumu.

Sēde tiek slēgta plkst. 15:30.

Sēdes vadītāja

M.Kolberga

K.Ķīmoviča, kristina.klimovica@jaunatne.gov.lv